

Θυσία ενός ήρωα

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Στη συνέχεια πηγαίνουν όλοι μαζί στο μοναστήρι της Καλιανής

και κρύβονται σε μυστική κρύπτη πίσω από την Αγία Τράπεζα. Οι Τούρκοι ερευνούν το μοναστήρι αλλά άδικα. Οι Έλληνες ξεφεύγουν και κατευθύνονται στην Καποχώρα. Κρύβονται στα υπόγεια του σπιτιού ενός κρυφού Έλληνα και φεύγοντας, ο Βούλγαρος που έχουν μαζί τους τους παρακαλεί να τον κάνουν δικό τους, γιατί δεν αντέχει τις πιέσεις των συμπατριωτών του. Τελικά φθάνουν στη λίμνη.

Ο Αποστόλης οδηγεί τον καπετάν Ματαπά στον Όλυμπο και γυρίζοντας φέρνει νέα.

Το ήξεραν, άντρες και αρχηγοί, πως ξένοι αστυνομικοί, Άγγλοι, Γάλλοι, Ρώσοι και Ιταλοί, σταλμένοι από τις κυβερνήσεις τους τάχα για να βάλουν τάξη στα εσωτερικά της Τουρκίας, υποστήριζαν κατά τα μικροσυμφέροντα κάθε Δυνάμεως, πότε τους Βουλγάρους πότε τους Ρουμάνους και πότε τους Σέρβους, ποτέ όμως τους Έλληνες, που ήταν τα δυνατά και προοδευτικά στοιχεία, και που τους εμπόδιζαν στη συμφεροντολογική τους προπαγάντα... Πως οι Τούρκοι, πιεσμένοι απ' αυτούς, παρατούσαν τη νωχελή τους πολιτική, καταδίωκαν με λύσσα τα ελληνικά σώματα, φύλαγαν τα σύνορά τους, παρακολουθούσαν και δυσκόλευαν τις κινήσεις και τον ανεφοδιασμό των σωμάτων, έκαμναν παραστάσεις στην Ελληνική Κυβέρνηση, και παραπονιούνταν πως οι οπλαρχηγοί ήταν όλοι αξιωματικοί του Ελληνικού Στρατού... Πως η Ελληνική Κυβέρνηση αναγκάζονταν ν' ανακαλέσει πολλούς απ' αυτούς, όσους παραήταν πια γνωστοί στους Τούρκους.

Ο καπετάν Νικηφόρος με εβδομήντα παλικάρια κι άλλους αντάρτες που προστίθενται στο σώμα του, εκστρατεύει προς τα Κουρφάλια, ένα χωριό που είναι η φωλιά του Βούλγαρων κομιτατζήδων.

Έξαφνα, ένα τμήμα από αντάρτες χύθηκε σ' έναν δρόμο. Μια φωνή ακούστηκε, ένα σύνθημα. Χωρικοί οπλισμένοι πετάχθηκαν από τα σπίτια, βγήκαν από παραδρόμους. Και το τουφέκι άναψε.

Μα συνάμα, τρεχάτα κατάφθασαν άλλοι αντάρτες, πηδώντας σαν ελάφια πάνω από εμπόδια και τάφρους.

– Ο Αρχηγός! Ο Αρχηγός! Αυτός ο ψηλός, εκεί μπροστά... Έλα, Περικλή!... έκανε πνιγμένος από συγκίνηση ο Αποστόλης.

Και τα δυο αγόρια κατρακύλησαν τον λόφο, έδωσαν το σύνθημα και πέρασαν από τους φρουρούς, χωρίς να τους σταματήσει κανένας. Οι Βούλγαροι, τρομαγμένοι, είχαν υποχωρήσει και διαλυθεί. Η τόλμη της επιθέσεως τους είχε παραζαλίσει. Χρειάστηκε λίγη ώρα για να συνέλθουν, να μαζέψουν τις δυνάμεις τους, να ξανασυνταχθούν. Στο μεταξύ, οι αντάρτες έκαιαν τα σημασμένα σπίτια των κομιτατζήδων, έβγαζαν τις γυναίκες, τους γέρους και τα παιδιά, συλλάμβαναν τους νέους, ανέκριναν, έδεναν εκείνους που δεν ήθελαν να υποταχθούν, πυροβολούσαν όσους χτυπούσαν. Σ' ένα σπίτι που καίονταν, οι γυναίκες, κλαίγοντας, γύρευαν να σώσουν τα υπάρχοντά τους.

Συγκινημένοι μπήκαν μέσα οι αντάρτες και τις βοήθησαν να μαζέψουν ρούχα, στολίδια, ακόμα κι έπιπλα, και τους τα παρέδωσαν χωρίς να κρατήσουν τίποτα. Κι επειδή έκλαιγαν ακόμα οι γυναίκες, βοήθησαν οι αντάρτες να σβήσουν και τη φωτιά και να σώσουν το σπίτι.

Μα στο μεταξύ είχαν ανασυνταχθεί οι Βούλγαροι. Οπλισμένοι ως τα δόντια αντεπετέθησαν στους Έλληνες από διάφορα μέρη, και μάχη ξέσπασε άγρια. Αστραπές διασταυρώνουνταν από τα παράθυρα και στο δρόμο είχαν έλθει οι αντίπαλοι χέρια με χέρια. Ο πάταγος ήταν φοβερός. Το τουφέκι βροντούσε παντού. Συγχρόνως και φωνές, διατάγματα, ολολυγμοί γέμιζαν τον αέρα. Τα δυο αγόρια είχαν χωθεί ανάμεσα στους αντάρτες και πολεμούσαν και αυτά. Ο Περικλής είχε το τουφέκι του, μα ο Αποστόλης δεν είχε, γύρευε να τα βγάλει πέρα με το πιστολάκι που του είχε χαρίσει ο Άγρας.

Αγριεμένος από τη μάχη, του είπε ο Περικλής:

– Έμπα σ' ένα σπίτι, πάρε κανένα τουφέκι και ξαναέλα!

Και ο Αποστόλης μπήκε από ένα χαμηλό παράθυρο στο πρώτο χωριατόσπιτο που έτυχε. Μπροστά του είδε έναν γέρο χωρικό, που από το βάθος της κάμαρας κοίταζε τη μάχη έξω στο δρόμο. Φαίνονταν να παρακολουθεί με περισσότερη περιέργεια παρά φόβο το τουφεκίδι του δρόμου και στο χέρι κρατούσε ένα περίστροφο.

Σαν αγρίμι, ξαφνικά, ρίχθηκε πάνω του ο Αποστόλης, κρεμάστηκε στο χέρι του και

του άρπαξε το όπλο.

- Δε θα σου κάνω κακό, του είπε βουλγάρικα, μα δώσε μου το πιστόλι σου.

Ελληνικά του αποκρίθηκε κείνος:

- Ανόητε! Θα πρόφθαινες, νομίζεις, να μου το πάρεις, αν δεν έβλεπα πως είσαι Ρωμιός; Άφησέ μου το όπλο μου, δε σε ωφελεί εσένα, δεν τραβά μακριά. Άνοιξε την κασόνα πέρα και πάρε το γκρα που είναι μέσα. Έχει και φυσίγγια.

Ξαφνιασμένος τον κοίταζε ο Αποστόλης.

- Είσαι και συ Ρωμιός; ρώτησε.

- Ναι, είμαστε κάμποσοι. Μα πού να μιλήσουμε! Σας περιμένουμε τόσον καιρό! Επιτέλους ήλθατε!

Και πρόσθεσε, κοιτάζοντας τον δρόμο:

- Αν νικήσετε απόψε, θα γυρίσει Πατριαρχικό το χωριό. Αν νικηθείτε όμως...

Και γυρνώντας στον Αποστόλη:

- Ποιος είναι Αρχηγός σας; ρώτησε. Πες του να πιάσει τον Μήτηρ Τάνε και να κάψει το σπίτι του. Μα πριν το κάψει, να βρει τα γράμματα του Ζλατάν.

- Ποιο είναι το σπίτι του; ρώτησε γοργά ο Αποστόλης, μ' όλα του τα λαγωνικά ένστικτα ξυπνημένα, έτοιμα.

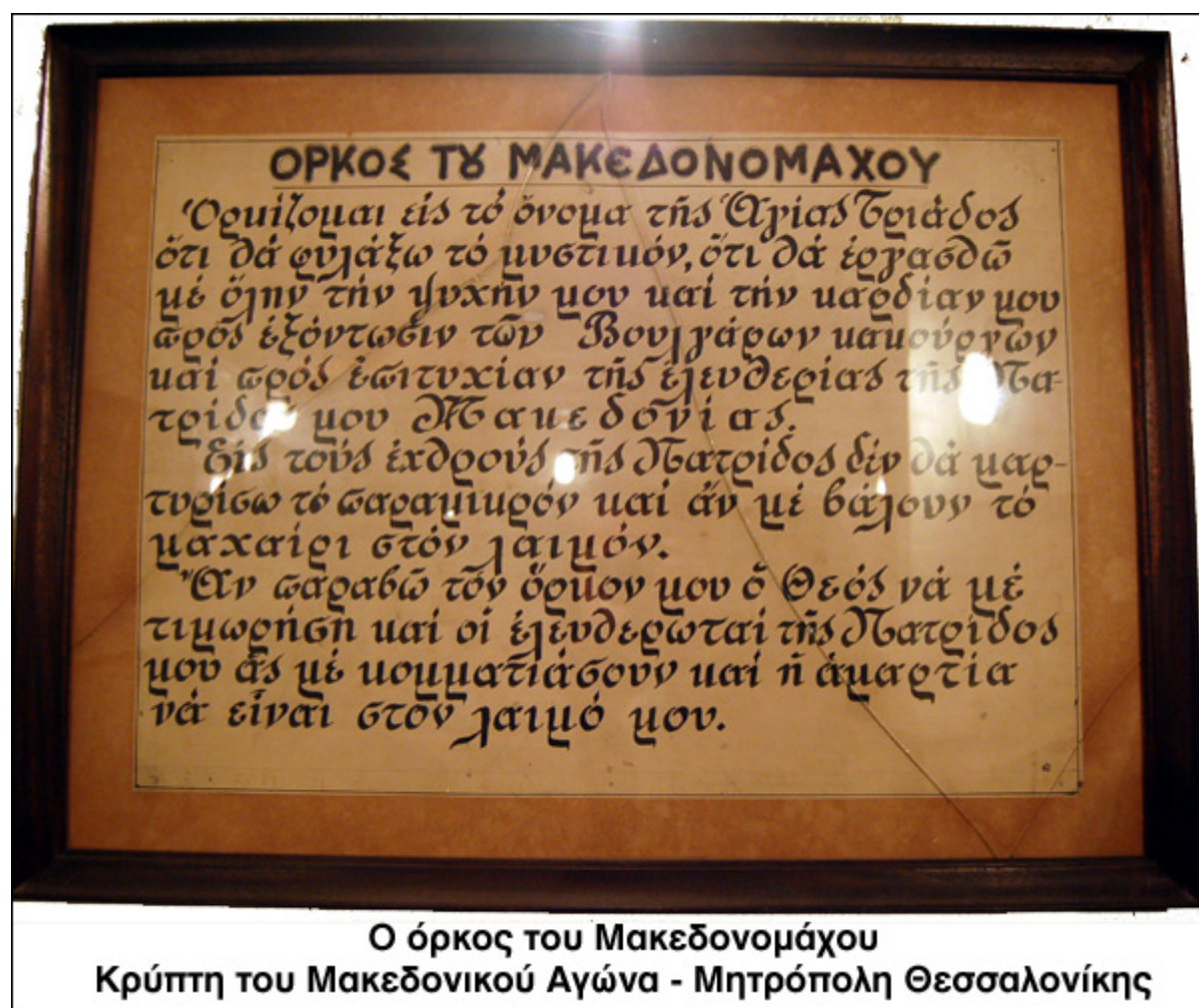
- Στον τρίτο δρόμο αριστερά, το τέταρτο σπίτι, με κεραμίδια. Να, πάρε το γκρα, πρόσθεσε. Και, ανοίγοντας την κασόνα, του έδωσε τουφέκι και φυσίγγια.

- Τρέχα γρήγορα, του είπε, και πρόφθασε τα γράμματα. Κάτι κακό ετοιμάζει ο Ζλατάν.

Ο Αποστόλης είχε πηδήξει κιόλα από το παράθυρο. Μα σαν έφθασε στον δρόμο που του είπε ο γέρος, είδε πως το σπίτι του Μήτηρ Τάνε καίουνταν, και μάχη άγρια γίνονταν από τα παράθυρά του στον δρόμο και από τον δρόμο στο σπίτι. Ο καπετάν Νικηφόρος είχε φθάσει τρεχάτος και ο Ζαφειρίου με τον Αντώνη τον Βολιώτη έριχναν χεροβομβίδες στην πόρτα και στα παράθυρα. Η πόρτα άνοιξε, γυναίκες πετάχθηκαν έξω και δυο άντρες τις ακολούθησαν. Οι αντάρτες έπιασαν τις γυναίκες και τις γλίτωσαν. Τους άντρες όμως τους τουφέκισαν πριν προφθάσουν να φύγουν.

Ο Αποστόλης έκανε να μπει στο σπίτι από το καμένο παράθυρο. Μα την ίδια ώρα, μ' έναν πάταγο τρομερό, γκρεμίστηκε η στέγη, πετώντας φλόγες και σπίθες ως τα μεσούρανα. Ήταν πια αργά. Ολόκληρο το σπίτι ήταν μια θάλασσα από φλόγες.

Δυο ώρες πολεμούσαν. Ο κίνδυνος ήταν μεγάλος. Μιάμιση ώρα μακριά ήταν χωριά με τούρκικο στρατό, που μπορούσε κάθε στιγμή να παρουσιαστεί και να κόψει στους Έλληνες την υποχώρηση. Ο υπαρχηγός, απ' έξω από το χωριό, έστειλε τρεις άντρες να πουν του καπετάν Νικηφόρου πως κάπου πυροβολούν Βούλγαροι και πως είναι ώρα να φύγουν, μη φθάσουν οι Τούρκοι. Μα ο καπετάν Νικηφόρος είχε μεθύσει από τη μάχη και την ανέλπιστα επιτυχία. Από παντού έφευγαν οι Βούλγαροι ή παραδίνονταν. Είχε πιάσει ο Αρχηγός ομήρους και είχε ανακρίνει, τιμωρήσει, κάψει, ρημάξει τη φωλιά των κομιτατζήδων. Νικημένοι, αποθαρρημένοι, παραδίνονταν οι άντρες και άλλη μισή ώρα έμεινε εκεί ο καπετάν Νικηφόρος, για ν' αποτελειώσει το έργο του και ν' ασφαλίσει τη νίκη. Και τέλος, σέρνοντας μαζί του ομήρους, νέους και παιδιά, βγήκε κι εκείνος με τους άντρες του από το χωριό.

Μα εκεί τον ακολούθησαν δυο τρεις γέροι, και κλαίοντας ζητούσαν πίσω τα παιδιά τους.

– Μαλέτσκιτε! Μαλέτσκιτε! έλεγαν και ξανάλεγαν. Συγκινήθηκε ο καπετάν Νικηφόρος και διέταξε ν' αφήσουν όλα τα μικρά. Μόνο πέντε νέους πήρε μαζί του

ομήρους, για να εμποδίσει αντεκδικήσεις στους Έλληνες που κατοικούσαν στα Κουρφάλια.

Ο Αποστόλης με τον Περικλή, φεύγοντας μόνοι τους από το χωριό συναντούν στην έξοδό του τον Μήτσο και τον καπετάν Ακρίτα. Παίρνουν τον δρόμο της επιστροφής.

Πέρασαν μian αρβανίτικη κισλάδα, χωρίς να τους αντιληφθεί κανένας. Πλησίασαν στο χωριό Άγιοι Απόστολοι, και ο οδηγός, ακολουθώντας το παράδειγμα του μπαρμπα-Τάσου, κατέβαινε σε μια χαράδρα, για να πηγαίνουν στα σκεπά, όταν ο Μάγκας άρχισε να δίνει σημεία ανησυχίας. Πήγαινε, ήρχουνταν, μύριζε το χώμα, έτρεχε στον Περικλή και τον καλούσε με σιγανά κλάματα. Και πάλι έτρεχε μπρος, πίσω, χωρίς ν' απομακρύνεται.

- Κίνδυνος... μουρμούρισε ο Περικλής. Μετέδωσε ο Γρέγος τη λέξη στον Αποστόλη, και όλοι ξαπλώθηκαν χάμω. Μα τίποτα δεν ακούονταν. Μόνος ο Μάγκας έμενε ανήσυχος, ξεσκεπάζοντας τα σκυλόδοντά του και γρυλίζοντας πνιχτά.

Τα σύννεφα είχαν κυλήσει, ξεσκεπασαν το φεγγάρι, που φώτιζε αμείλικτα.

- Δε μας μένει καιρός, ό,τι γίνει ας γίνει, πρέπει να φύγουμε, ψιθύρισε ο Γρέγος.

Και αθόρυβα ξαναπήραν τον δρόμο τους, μες στη χαράδρα, με τον Γρέγο τελευταίο, που έκλειε τη γραμμή. Ξαφνικά όρμησε σιωπηλά ο Μάγκας σ' έναν θάμνο. Την ίδια στιγμή μια φλόγα έλαμψε και μια σφαίρα σφύριξε. Μ' έναν πήδο, προσπέρασε ο Γρέγος τον Μήτσο που ήταν μπροστά του και τον σκέπασε με το σώμα του, την ώρα που από τον βάτο δεύτερη φλόγα πετάγονταν και δεύτερος πυροβολισμός σκούσε.

- Μην τραβάτε! πρόσταξε τους δικούς του ο Γρέγος.

Και πηδώντας με το ένα πόδι, σέρνοντας το άλλο, έπεσε με όλο του το βάρος μες στον θάμνο.

Τα δυο αγόρια και ο Μήτσος είχαν ριχθεί και αυτοί στα χαμόκλαδα. Μα η πάλη είχε τελειώσει. Κάτω από τα μεγάλα χέρια του Γρέγου, που του έσφιγγαν το λαιμό, ένας άνθρωπος ψυχοραγούσε.

- Πίσω σεις!... είπε μες στα σφιγμένα δόντια του ο Γρέγος.

Ένας δυο σπασμοί τίναξαν ακόμα το σώμα του άλλου κι έμεινε ακίνητος. Μα ακόμα δεν τον άφηνε ο Γρέγος. Τα χέρια του, σαν τσιγκέλια σιδερένια, τον βαστούσαν από τον λαιμό. Και ξαφνικά τον άφησε, κύλησε στο πλευρό, ύστερα στη ράχη και

τα χέρια του απλώθηκαν ανοιχτά.

- Και τώρα φύγετε, είπε του Μήτσου που έσκυβε πάνω του. Προφθαίνετε ακόμα.

Με φρίκη είδε ο Μήτσος, στο φως του φεγγαριού, πως ήταν σκεπασμένος αίματα. Με χέρια που έτρεμαν, τράβηξε ένα μαχαίρι που του είχε μπήξει ο άλλος στο στήθος.

- Φύγετε, επανέλαβε ο Γρέγος. Πείτε του Βασίλη πως πλήρωσε ο Μήτρη Τάνε το αίμα που έχυσε.

- Ο Τάνε; αναφώνησε ο Αποστόλης. Αυτός είναι ο Τάνε;

Ο Γρέγος έκανε να σηκώσει το κεφάλι του.

- Τον ξέρεις κι αυτόν μήπως, νήπιο; έκανε κοροϊδευτικά.

Ο μακεδονομάχος
Ι. Στεργιούδης
με αραβίδα γκρα

Ήδη ο Αποστόλης είχε ξεκουμπώσει το αντερί του

Βουλγάρου, άδειαζε τις τσέπες του, σκάλιζε τη ζώνη του. Παραμερίζοντας τα χέρια του Μήτσου, που γύρευε να σταματήσει το αίμα που ανάβρυζε από το στήθος του, ο Γρέγος ανασηκώθηκε στον άγκωνά του.

– Βρε, δεν ντρέπεσαι; είπε του Αποστόλη. Σκυλεύεις πεθαμένο;

– Τα χαρτιά του, ναι! Είχε πάρει δώσε με τον Ζλατάν!

Ο Γρέγος χαμογέλασε.

– Μωρέ ανήλικο... θα γίνεις μεγάλος καπετάνιος εσύ, αν επιζήσεις, μουρμούρισε.

Και ξανάπεσε στη ράχη. Ανυπόμονα παραμέρισε τον Μήτσο, κι έναν επίδεσμο που γύρευε να του βάλει.

– Μη χάνετε ώρα, του είπε, εγώ είμαι τελειωμένος. Μου έσπασε η σφαίρα το πόδι. Δεν μπορώ να βαδίσω. Φύγετε εσείς...

- Δε σ' αφήνουμε, καπετάν Ακρίτα, είπε πνιχτά ο Περικλής.

Και χαμηλόφωνα πρόσταξε ο Μήτσος:

- Με τα τρία τουφέκια και τις ζώνες μας... ένα φορείο...

Αγριεμένος ανασηκώθηκε ο Γρέγος.

- Φύγετε! είπε μες στα δόντια του ή σας την ανάβω! Και άρπαξε το περίστροφό του από τη ζώνη του.

- Άναψέ μας την σα θες, αποκρίθηκε ο Μήτσος, μα δε σ' αφήνουμε στους Τούρκους.

Πιο γλυκά είπε ο Γρέγος:

- Στους Τούρκους δε θα μ' αφήσετε... Ξημέρωσε η τρίτη μέρα του μάγου. Μήτσο, πες του πατέρα σου πως το χρέος μου σήμερα το ξεπλήρωσα.

- Ποιο χρέος;

- Έτσι πες του. Ο Βασίλης ξέρει. Και του Βασίλη πέστε πως ζει ακόμα ο Ζλατάν, πως του μένει να σκοτώσει τον Ζλατάν... Και τώρα φύγετε. Γεια σας!

Ο Μήτσος είχε βάλει χάμω τα τρία τουφέκια και ετοιμάζονταν να λύσει τη ζώνη του... Με το γερό του πόδι τα κλότσησε ο Γρέγος.

- Θα φύγετε; γρύλισε φουρκισμένος.

- Δε σ' αφήνουμε ζωντανό, του αποκρίθηκε ο Μήτσος.

- Α, έτσι; έκανε ο Γρέγος κοροϊδευτικά.

Και σηκώνοντας το περίστροφό του, το ακούμπησε στον κρόταφό του πριν προφθάσει κανένας να τον εμποδίσει. Κουφή ακούστηκε εκπυρσοκρότηση κι ο Γρέγος έπεσε πίσω νεκρός, το κρανίο του κομμάτια, τα μυαλά του χυμένα!

Όλη αυτή η άγρια σκηνή δεν είχε βαστάξει περισσότερο από λίγα λεπτά.

Καμιά φωνή δεν ακούστηκε, κανένας δε μίλησε. Σιωπηλά γονάτισε ο Μήτσος, πήρε το περίστροφο από το χέρι του πεθαμένου, σήκωσε από χάμω το τουφέκι του και γύρισε να φύγει. Χωρίς λέξη, σα ζαλισμένα, τον ακολούθησαν τα δυο αγόρια.

Άκουσε την αφήγηση του αποσπάσματος

%baltos_16_a%

? ?????? ??? ?????????????? ??????????? ??? ?? ??????? ??? ?????????? ?????????? ??? ??????????
???????????? «?? ????? ??? ????????????? ??????».